

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb
T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

U P U T A

za izvršenje platnih transakcija u svrhu provedbe osnove za plaćanje kod provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke u Hrvatskoj narodnoj banci

Ovom Uputom uređuje se izvršenje platnih transakcija u svrhu provedbe osnove za plaćanje kod provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke (u nastavku teksta: osnova za plaćanje), i to:

- postupak provedbe osnove za plaćanje
- vrste platnih poruka kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove za plaćanje
- način upisivanja pojedinih elemenata u poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe osnove za plaćanje te
- izvještavanje banaka o provedenoj osnovi za plaćanje.

1.	Uvod	3
2.	Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke.....	3
3.	Platne poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove...	4
3.1.	Financial Institution Direct Debit (CLM pacs.010.001.03)	5
3.2.	BankToCustomerDebitCreditNotification (CLM camt.054.001.08)	5
3.3.	Obavijest o odobrenju MCA u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove (CBPR+ pacs.008.001.08)	7
3.4.	Financial Institution Credit Transfer (CLM pacs.009.001.08)	9

1. Uvod

Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB) provodi ovrhu na novčanim sredstvima banke sukladno Pravilniku o načinu provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke ("Narodne novine", broj: 31/2023.) i ostalim pravilnicima donesenim temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj: 68/2018., 2/2020., 46/2020., 47/2020, i 83/2020.).

Ovrhu na novčanim sredstvima banke u eurima i u stranoj valuti HNB provodi u sustavu TARGET-HR na glavnom novčanom računu banke (engl. *Main Cash Account*, u nastavku teksta: MCA).

2. Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke

1. Zaprimanje naloga za izvršenje osnove za plaćanje

Ovrhu na novčanim sredstvima banke HNB provodi temeljem dostavljene elektronički potpisane poruke Financijske agencije (u nastavku teksta: Agencija) s odgovarajućim nalogom za izvršenje osnove za plaćanje (u nastavku teksta: nalog za izvršenje osnove).

2. Rezervacija novčanih sredstava za provedbu naloga za izvršenje osnove

Po zaprimanju elektronički potpisane poruke Agencije, HNB bez odgađanja provodi rezervaciju novčanih sredstava na MCA banke u skladu s nalogom za izvršenje osnove. U slučaju zaprimanja elektronički potpisane poruke Agencije s nalogom za izvršenje osnove u stranoj valuti, HNB provodi rezervaciju novčanih sredstava na MCA banke u eurskoj protuvrijednosti strane valute po prodajnom tečaju HNB-a navedene u nalogu za izvršenje osnove.

HNB rezervaciju novčanih sredstava na MCA provodi korištenjem opcije *Seizure of funds* sukladno pravilima rada TARGET-HR i ostalom tehničkom dokumentacijom TARGET-HR.

Ako banka nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava na svom MCA-u za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti novčana sredstva s namjenskog novčanog računa banke za RTGS (engl. *RTGS Dedicated Cash Account*, u nastavku teksta: RTGS DCA) automatski se prenose na njezin MCA i to u iznosu nedostajućih novčanih sredstava za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti odnosno do visine postavljene rezervacije novčanih sredstava.

Ako banka i dalje nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava na svom MCA za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti HNB postupa sukladno Pravilniku o načinu provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke.

3. Provedba naloga za izvršenje osnove

Ako su na MCA banke osigurana novčana sredstva za provedbu naloga za izvršenje osnove u cijelosti, HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke u skladu s nalogom za izvršenje osnove.

Ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove za plaćanje u korist banke primatelja koja nema otvoren MCA u sustavu TARGET-HR ili ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove u stranoj valuti HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke, a u korist MCA HNB-a.

Ako se provodi naplata naloga za izvršenje osnove za plaćanje u stranoj valuti HNB ovu platnu transakciju/transakcije zadaje u eurskoj protuvrijednosti strane valute po prodajnom tečaju HNB-a navedene u nalogu za izvršenje osnove za plaćanje.

Nakon što zaprimi novčana sredstva na svoj MCA, HNB preko RTGS usluge sustava TARGET-HR provodi platnu transakciju kojom ta novčana sredstva prenosi na RTGS DCA banke primatelja otvorenom u drugoj komponenti sustava TARGET u skladu s nalogom za izvršenje osnove za plaćanje.

Ako se radi o provedbi naloga za izvršenje osnove za plaćanje u valuti koja je različita od eura, HNB novčana sredstva u toj valuti prenosi banci primatelja korištenjem uobičajenih bankovnih tehnologija za izvršenje takvih plaćanja.

3. Platne poruke kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove

U nastavku je dan pregled poruka kojima se zadaju platne transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove s kratkim opisom:

Vrsta CLM poruke	Naziv poruke	Opis poruke
CLM pacs.010.001.03	Financial Institution Direct Debit	Platna poruka za provedbu naloga za izvršenje osnove iz poruke Agencije
CLM camt.054.001.08	Bank To Customer Debit Credit Notification	Potvrda o terećenju/odobrenju MCA banke ovršenika
CLM pacs.009.001.08	Financial Institution Credit Transfer	Platna poruka za provedbu naloga za otpljenu unaprijed zaplijenjenih novčanih sredstava iz poruke Agencije i naloga za prijenos novčanih sredstava u kojoj su banka ovršenik i banka primatelj iste banke.
CBPR+ pacs.008.001.08	Financial Institution Credit Transfer	Potvrda o odobrenju MCA banke ovrhovoditelja

3.1. Financial Institution Direct Debit (CLM pacs.010.001.03)

HNB platnu transakciju/transakcije u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove zadaje porukom CLM pacs.010.01.03 s kodnom riječi BLKD. Kodnu riječ HNB unosi u element /Document/FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/PmtTpInf/LclInstrm/Prtry.

Ovom platnom porukom HNB tereti MCA banke ovršenika a odobrava MCA banke primatelja navedene u poruci zaprimljenoj od Agencije. U slučaju zaprimanja poruke Agencije s vrstom naloga 1 – zapljena novčanih sredstava HNB odobrava svoj MCA.

U slučaju zaprimanja elektronički potpisane poruke Agencije s vrstom naloga 3 ili 4 u kojoj su banka ovršenik i banka primatelj iste banke HNB zadaje platnu transakciju/transakcije na teret MCA banke a u korist MCA HNB-a. Nakon što zaprimi novčana sredstva na svoj MCA, HNB provodi platnu transakciju kojom ta novčana sredstva prenosi na MCA banke primatelja novčanih sredstava.

HNB u platnu poruku CLM pacs.010.01.03 prenosi sve podatke iz poruke zaprimljene od Agencije.

3.2. BankToCustomerDebitCreditNotification (CLM camt.054.001.08)

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.010.01.03. banka ovršenik zaprima porukom CLM camt.054.001.08 ako se pretplatila za primanje iste.

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.009.001.08. banka primatelja/ovrhovoditelja zaprima porukom CLM camt.054.001.08 ako se pretplatila za primanje iste.

Poruka CLM camt.054.001.08 kojom se banka obavještava o terećenju njezinog MCA sadrži minimalno sljedeće informacije:

Naziv elementa	XML element	Način popunjavanja
Instruction identification	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/Refs/InstrId	Jedinstvena oznaka platne transakcije sa sljedećim informacijama: – vrsta poruke – A31 ili A71 – redni broj naloga u poruci A31/A71 – vrsta naloga: VN1, VN3, VN4... – broj osnove za naplatu Primjer: A31001VN1Ovr-3258/21
End to end identification	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/Refs/EndToEndId	Ovisno o vrsti naloga upisuju se vrijednosti: – VN1: 91020000VBB – VN6: 91010000VBB ili broj ovrhe – VN3: broj ovrhe

Debtor BIC	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdPties/ Dbtr/Pty/Id/OrgId/AnyBIC	BIC banke čiji MCA je terećen
Creditor BIC	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdPties/ Cdtr/Pty/Id/OrgId/AnyBIC	BIC banke čiji MCA je odobren
Instructing agent	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdAgts/ InstgAgt/FinInstnId/BICFI	BIC banke čiji MCA je odobren
Instructed agent	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/RltdAgts/ InstdAgt/FinInstnId/BICFI	BIC banke čiji MCA je terećen.
Local instrument/Proprietary	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/ LclInstrm/Prtry	Fiksna oznaka "BLKD" koja označava prijenos rezerviranih sredstava na temelju naloga za izvršenje osnove. U slučaju VN 6, 3 i 4 polje se ne popunjava.
Remittance information/Unstructured	/Document/BkToCstmrDbtCdtNtfctn/ Ntfctn/Ntry/NtryDtls/TxDtls/ RmtInf/Ustrd	Element sadrži sljedeće informacije: - ZAD: model i poziv na broj zaduženja - RN: IBAN ovrhovoditelja/banke primatelja - ODO: model i poziv na broj odobrenja - BROJ OSNOVE

3.3. Obavijest o odobrenju MCA u svrhu provedbe naloga za izvršenje osnove (CBPR+ pacs.008.001.08)

Obavijest o namiri platne transakcije/transakcija zadanih porukom CLM pacs.010.01.03. banka primatelj novčanih sredstava zaprima porukom CBPR+ pacs.008.

Poruka CBPR+ pacs.008 kojom se banka obavještava o odobrenju njezinog MCA sadrži minimalno sljedeće informacije:

Naziv elementa	XML element	Način popunjavanja
Financial Institution Identification	/AppHdr/Fr/FlId/FinInstnId/BICFI	BIC pošiljatelja: NBHRHR2XXXX
Financial Institution Identification	/AppHdr/To/FlId/FinInstnId/BICFI	BIC banke u korist čijeg MCA je izvršena transakcija
Business Message Identifier	/AppHdr/BizMsgIdr	Jedinstveni identifikator poruke koji sadrži ID A31 poruke na koji se dodaje redni broj rastućim redoslijedom do maksimalne dužine elementa
Message Definition Identifier	/AppHdr/MsgDefId	Naziv poruke: pacs.008.001.08
Business Service	/AppHdr/BizSvc	Polje sadrži naziv standarda: swift.cbprplus.03 *S izmjenom standarda može se promijeniti i vrijednost koja se upisuje u ovaj element
Creation date	/AppHdr/CreDt	Datum i vrijeme kreiranja zaglavlja poruke
Message Identification	/Document/FIToFICstmrCdtTrf/GrpHdr/MsgId	Jedinstveni identifikator poruke koji sadrži ID A31 poruke na koji se dodaje redni broj rastućim redoslijedom do maksimalne dužine elementa
Creation Date Time	/Document/FIToFICstmrCdtTrf/GrpHdr/CreDtTm	Datum i vrijeme kreiranja poruke
Number Of Transactions	/Document/FIToFICstmrCdtTrf/GrpHdr/NbOfTx	Fiksna vrijednost: 1

Settlement Method	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/GrpHdr/SttlnInf/SttlnMtd</i>	Fiksna vrijednost načina/metode namire: kôd INGA
Instruction Identification	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/PmtId/InstrId</i>	Jedinstvena oznaka sa sljedećim informacijama: -vrsta poruke – A31 ili A71 -redni broj naloga u poruci A31/A71 -vrsta naloga: VN3, VN4 broj osnove (max. 7 znakova)
End To End Identification	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/PmtId/EndToEndId</i>	Informacija o modelu i pozivu na broj zaduženja
UETR	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/PmtId/UETR</i>	Jedinstvena referenca platne transakcije
Interbank Settlement Amount	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/IntrBkSttlnAmt</i>	Iznos naloga
Xml Attribute Currency	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/IntrBkSttlnAmt/Ccy</i>	Oznaka valute
Interbank Settlement Date	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/IntrBkSttlnDt</i>	Datum valute
Instructed Amount	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/InstdAmt</i>	Iznos naloga
Xml Attribute Currency	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/InstdAmt/Ccy</i>	Oznaka valute
Charge Bearer	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/ChrgBr</i>	Troškovna opcija
Instructing Agent	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/InstgAgt/FinInstnId/BICFI</i>	BIC pošiljatelja platne transakcije: NBHRHR2XXXX
Instructed Agent	<i>Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/InstdAgt/FinInstnId/BICFI</i>	BIC banke u korist čijeg MCA je izvršena transakcija
Debtor	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/Dbtr/Id/OrgId/AnyBIC</i>	BIC banke ovršenika
Debtor account	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/DbtrAcct/Id/Othr/Id</i>	MCA banke ovršenika

Debtor Agent	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/DbtrAgt/FinInstnId/BICFI</i>	BIC banke ovršenika
Creditor Agent	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/CdtrAgt/FinInstnId/BICFI</i>	BIC banke u korist čijeg MCA je izvršena transakcija
Creditor	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/Cdtr/Nm</i>	Naziv ovrhovoditelja
Creditor Town Name	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/Cdtr/PstlAdr/TwnNm</i>	Naziv grada ovrhovoditelja
Creditor Country	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/Cdtr/PstlAdr/Ctry</i>	Dvoslovna oznaka države ovrhovoditelja
Creditor Account	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/CdtrAcct/Id/IBAN</i>	IBAN ovrhovoditelja
Creditor Reference Information	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/RmtInf/Strd/CdtrRefInf/Ref</i>	Model i poziv na broj odobrenja
Additional Remittance Information	<i>/Document/FIToFICstmrCdtTrf/CdtTrfTxInf/RmtInf/Strd/AddtlRmtInf</i>	Opis plaćanja

3.4. Financial Institution Credit Transfer (CLM pacs.009.001.08)

U slučaju zaprimanja poruke Agencije koja sadrži nalog za slobodno raspolaganje zaplijenjenim novčanim sredstvima ili nalog za prijenos novčanih sredstava kada su banka ovršenik i banka primatelj iste banke, HNB zadaje platnu poruku CLM pacs.009.001.08 kojom tereti svoj MCA i odobrava MCA banke u iznosu prethodno zaplijenjenih sredstava ili u iznosu navedenom u nalogu za prijenos novčanih sredstava.

HNB u platnu poruku CLM pacs.009.001.08 prenosi sve podatke iz poruke zaprimljene od Agencije.